

La guia Diana Guart condueix el jove cec Víctor Sánchez, que llisca damunt la neu a la Molina, ahir

L'esquí, una eina d'integració per als invidents

► Una dotzena de nens i nenes cecs gaudeixen esquiant aquest cap de setmana a la Molina amb l'ONCE ► Els esports adaptats per a persones amb discapacitats visuals greus els permeten integrar-se i faciliten el seu desenvolupament motriu

EL REPORTATGE

D. C.
LA MOLINA

Va, va, va! Dreta, dreta, ja! Esquerra, esquerra, ja! Va, va, va!». Així guia un voluntari del Centre de Recursos Educatius (CRE) de l'ONCE un dels dotze nens i nenes cecs o amb baixa visió que ahir van dedicar el matí a esquiar a l'estació ceretana de la Molina. Avui repetiran, i com que ja tenen el forfet comprat i el material d'esquiar llogat s'estalviaran fer més cues i podran estar-se més estona a les pistes.

Una persona cega pot esquiar encara que sembli impossible. Si ho vol, és clar. Això sí: necessita un guia que en el descens sempre va davant seu. Li va donant les indicacions necessàries, l'anima, l'orienta, l'ajuda. Aquest pigall humà duu una armilla reflectora que ho indica. A l'hora d'esquiar se situa davant del seu nen o nena, que també porta una altra armilla que informa que és una persona o cega o amb baixa visió. L'acompanyant li va dient el que ha de fer: girar cap a un cantó o l'altre, lli-

car o bé aturar-se. La paraula clau davant d'un perill real o potencial és «estop». Quan la senten s'aturen immediatament.

En tractar-se de nens, el paper del guia pren una especial rellevància: els han de donar la informació del seu entorn, acompanyar-los en tot moment i, a més, donar-los seguretat sobre la neu. Els guies solen aprofitar el viatge amb el telecadira per explicar-los com és la pista i així la canalla es poden fer un croquis mental. I els que no saben de què va això de lliscar damunt la neu n'aprenen amb els seus acompanyants. «El primer cop que em va dir que una persona cega esquia em vaig pensar que em prenia el pèl». Ho comenta somrient Óscar Huerta, un dels guies, que condueix el jove de Puigcerdà Ferran González.

«Els nanos que portem aquí a esquiar vénen de totes les escoles de Catalunya on hi ha nens cecs». Ho explica David Huguet, que juntament amb Antonio Blanco són professors d'educació física de l'escola esportiva del Centre de Recursos Educatius (CRE) de l'ONCE a Catalunya. La seva feina és introduir l'esport en les activitats extraescolars dels joves cecs. «Per una banda, fem les clas-

ses d'educació física. Això és a nivell curricular. Anem a les escoles, estem amb els professors per ensenyar-los com poden integrar un alumne cec dins de l'activitat esportiva de la classe». Per un altre cantó, també programen l'activitat esportiva fora del pati de les escoles.

Es fa a través d'esports adaptats a les necessitats específiques dels joves invidents, com la natació, l'atletisme, el futbol sala, el ciclisme en tàndem, l'esquí i el goalball, que és un esport per a cecs. Consisteix a aturar una pilota que es fa rodolar per terra i que fa sorolls perquè porta picarols a l'interior.

Els professionals de l'ONCE preparen diferents sortides lúdiques al llarg d'un any i els nens cecs s'hi apunten. En el

cas de l'esquí, cada cop que es munta s'hi poden inscriure de 12 a 20 joves. L'activitat és optativa i els pares dels nens i noies tenen ajudes públiques i de l'ONCE però també han

d'assumir una part del cost.

Per a un invident fer esport «és tan important com per a les persones que hi veuen». Huguet explica que una persona cega té difi-

cultats afegides a l'hora de dominar els moviments lliures, «per això encara és més important fer educació física a nivell del seu desenvolupament motriu», un aspecte que l'ajudarà en la seva autonomia personal. David Huguet diu que la proporció de persones cegues que esquien seria la mateixa que la de persones que hi veuen. «No pensem que és fantàstic esquiar perquè no hi veus, és el mateix, una opció com la dels altres». Ni més ni menys: igual.

L'acompanyant d'una jove cega l'ajuda a posar-se el casc per anar a esquiar

Un grup de joves invidents i els seus monitors posen per a Regió7, ahir

Un guia al taulell del material de lloguer per esquiar amb un menut cec

L'ONCE atén 90 alumnes cecs o amb baixa visió amb un Centre de Recursos Educatius

► Des del 1985 el centre atén les necessitats educatives específiques del col·lectiu per aconseguir la seva integració

D. C. | LA MOLINA

■ Fa vint-i-vuit anys que l'ONCE disposa d'un Centre de Recursos Educatius (CRE) per a la normalització i la inclusió d'aquest col·lectiu. El de Catalunya neix fruit d'un conveni entre aquesta organització de cecs i el departament d'Educació de la Generalitat. Treballa perquè els alumnes invidents s'integrin i ofereix serveis específics als seus centres educatius convencionals a més del propi de l'organització de cecs. El CRE també ofereix els seus serveis a les comunitats d'Aragó, les Illes Balears i la Rioja.

Marta López, una de les professores i ahir guia de l'esquiada a la Molina, ha explicat que el CRE disposa de diferents departaments i equips de treball que abracen «des de l'atenció precoç, que treballen en coordinació amb els hospitals, i fins a l'etapa adulta». López, que treballa en l'àmbit de l'educació obligatòria i primària, explica que «la majoria dels alumnes estan integrats a escoles ordinàries i nosaltres fem el suport al mestre, a la família i al nen per fer més fàcil

la integració al centre educatiu». A banda d'això, el CRE ofereix un servei d'activitats paral·leles, «un servei d'escolaritat mixta o compartida que consisteix que puntualment poden venir nanos a fer programes intensius, perquè un nen que té una dificultat en alguna assignatura degut a la deficiència visual la pugui resoldre, ja que de vegades és més fàcil fer-ho fora de l'aula que a dins». També s'ofereixen activitats esportives, musicals, audiovisuals i de plàstica.

A part, els estudiants es troben al CRE un cop al mes per poder compartir problemes i maneres d'afrontar-los. Marta López explica que «tenen un espai d'assemblea i de tècniques específiques per no ser l'únic de la classe que treballi amb un faristol o amb una màquina Perkins», que serveix per escriure en braille, el sistema d'escriptura per a cecs. La professora Marta López explica que, per una banda, la integració amb la resta d'alumnes vidents «a la classe aporta molt, perquè és el camí a seguir, poder formar part de la teva escola o barri i del teu entorn social però, a la vegada, els nens cecs són els únics perquè, per sort, no és tanta la població amb discapacitat visual, que tenen una necessitat concreta a l'aula. Amb aquestes trobades mensuals poden compartir el que suposa el dèficit a nivell educatiu».

Entrevista Cristina Net i Andrea Pérez

ESQUIADORES INVIDENTS

«M'agrada molt esquiar, i per a mi és fàcil fer-ho encara que no hi vegi»

D. C. | LA MOLINA

La Cristina Net té 11 anys i és de Sant Antoni de Vilamajor. Té baixa visió. Andrea Pérez, de 13 anys, és de Barcelona i és cega a causa d'un tumor cerebral ja superat.

► Com va l'escola?

■ **Andrea Pérez.** «Bé. Estic aprenent braille. Un dia a la setmana ve una professora que es diu Virginia i n'aprenco».

Cristina Net. «Un cop a la setmana ve una professora de l'ONCE i m'ensenya amb programes adaptats per l'ordinador».

► Quan vau començar a esquiar?

■ **Andrea Pérez.** «Quan era petita i tenia visió ja havia anat a esquiar. Vaig perdre la visió amb un tumor cerebral, abans hi veia. Ara veig alguna cosa però no és el mateix que abans. Recordo el color de la neu blanca. Esquiar esquiar, he esquiats quan ja no hi veia amb l'ONCE. Vaig començar l'any passat. Ens fan tres sortides l'any i jo miro d'anar a totes (riu)».

Cristina Net. «Jo no sé esquiar gaire i també vaig començar a fer-ho l'any passat».

► Per quines pistes baixeu?

■ **Andrea Pérez.** «Blaves, i potser baixaré per un trosset de les vermelles. Ja ho veurem».

Cristina Net. «Jo baixo per les verdes i les blaves».

► Com esquia una persona que no s'hi veu?

■ **Andrea Pérez.** «Jo hi veig una mica i això m'ajuda, no cal que em vagin dient «dreta, esquerra». A més, també tinc una pèrdua d'audició a l'oïda esquerra. Home, primer t'has d'acostumar al teu guia, perquè cadascun és diferent, però un cop t'hi acostumes i ja saps les seves tècniques, va bé. M'agrada

Per l'esquerra, Cristina Net i Andrea Pérez, a punt per esquiar, ahir

► Primer t'has d'acostumar al teu guia, ja que cadascun

té la seva tècnica, però un cop t'hi acostumes, va bé»

► Un cop a la setmana ve una professora de l'ONCE i

m'ensenya amb programes adaptats per l'ordinador»

molt esquiar, i per a mi és fàcil, encara que no m'hi vegi. Home, tot i que hi ha coses que sé fer, crec que a les pistes negres no m'hi ficaré».

(riu)

Cristina Net. «Com que sempre tinc un guia al davant, ell em va indicant, i, com que porta l'armilla reflectora, m'ajuda».

► Què és el més difícil d'esquiar?

■ **Andrea Pérez.** «Per a mi, és la preparació. A més, m'han de dir de quin color són els esquis, ho he de memoritzar i recordar-me d'on els he deixat. També he de saber tot

el que porto a sobre per no perdre-ho, els descansos, tot.

Cristina Net. «Estem més estona a preparar-nos».

► Què suposa l'esquí?

■ **Andrea Pérez.** «És un dels esports que sento que està més adaptat, perquè n'hi ha que no els puc fer. És guai!»

► Andrea, et consideres afortunada per poder esquiar?

■ Sí, perquè en d'altres països no ho poden fer. Aquí tenim neu i l'ONCE, que és molt bona i ens ajuda.

Ferran González, un jove de Puigcerdà que competeix a la neu

► Ferran González és un jove de 13 anys de Puigcerdà. És cec i esquia des que en tenia tan sols 3. El seu pare treballa a la Molina i la mare, a l'alberg de la Mare de Déu de les Neus, al poble de la Molina. Sap esquiar i diu que baixa pistes «vermelles, negres i el que se'm posi per davant». Ell és un dels nois invidents que no només esquien com a activitat lúdica sinó per competir en els circuits de competicions que munten la Federació Catalana d'Esports per a Cecs i la seva homòloga espanyola. Fa uns dies que va competir a Port Ainé. Viure tan a prop d'estacions d'esquí fa que el Ferran (a la foto, a punt d'agafar el telecadira del Trampolí a la Molina, ahir) vagi a esquiar força sovint.